

Monumentnummer*: 506289

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 juli 1997
Kadaster deel/nr 82915/31

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Lier Westland Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
De Lier

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
De Lier C 1096

Omschrijving**

Inleiding

Teruggerooid gelegen timmerwerkplaats daterend uit de eerste helft van de 17e-eeuw met in de 18e-eeuw aangebouwde woning en achtergelegen opslagruimten. Links van de werkplaats bevindt zich een toegangspoort naar het erf waarschijnlijk daterend rond de eeuwwisseling.

Omschrijving

In baksteen, ijsselsteen en hout opgetrokken timmerwerkplaats op L-vormige grondslag onder een samengesteld met oud-Hollandse pannen gedekt dak bestaande uit een begane grond en kapverdieping. Het rechthoekige bedrijfsgedeelte is in baksteen uitgevoerd onder een zadeldak met een aangrenzend woongedeelte gebouwd in ijsselsteen, bestaande uit een woonkamer en in het verlengde een uitspringende woonkeuken, haaks hierop geplaatst de bijkeuken met houtopslagruimte en houten berging onder een, aan de zijde van de berging ver doorgetrokken, zadeldak. De voorgevel van de werkplaats - voorzien van een plint - is een tuitgevel die eind 19e-eeuw bepleisterd is met fijne schijnvoegen ter immitatie van natuursteenblokken. Ter plaatse van de balken, verschillende smeedijzeren sierankers met 17e-eeuws krulwerk. Gevelbekroning met bolornament en sieranker; tegen de console een gepolychromeerd kinderkopje. De voordeur is rechts van het midden geplaatst en bestaat uit een boven- en onderdeur met ijzeren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beslag en gehengen en zesruits bovenlicht. Links van de deur een negenruits schuifraam met luiken, op de verdieping middenboven een achtruits schuifraam. Boven de deur en vensters korfbogen, op de terugliggende boogvullingen voorzien van stucreliefs van rond de eeuwwisseling (boven de deur schrobzaag en booromslag; venster met schaaf en beitel; bovenvenster met hamer en nijptang). Links een gepleisterde langsgevel met staafankers. Entree naar de werkplaats bestaande uit een boven- en onderdeur, verder twee 19e-eeuwse zesdelige schuifvensters. In de gevel waarachter zich de woonkamer bevindt twee zesruits ramen; de woonkeuken is toegankelijk middels een houten deur met gietijzeren deurrooster, ter linkerzijde hiervan een klein vierruits venster. Achtergevel van ijsselsteen in schoon metselwerk in kruisverband. Tweedelige toegangsdeur naar de bijkeuken, links een klein vierruits venster. Dubbele deur naar de opslagruimte, links hiervan klein venster met luik; gepotdekselde houten berging met entree. Op de verdieping zolderdeur en rechts een venster met een achtruits raam en luik. Boven en onder de kozijnen en deuren rollagen. Alle ramen, luiken en deuren zijn blauwgrijs geschilderd met witgeschilderde kozijnen, met uitzondering van de begane grond deuren in de achtergevel die groen beschilderd zijn. Houten deuren met oorspronkelijke gehengen en beslag in hout en ijzer. Hardstenen onderdorpels.

In het inwendige van de werkplaats is onder meer het volgende van belang. Zoldering met grenen en eiken moerbalken - met verspreid ijzeren beugels -, eiken kinderbinten, witgepleisterde muren en een egale met beton afgewerkte vloer. In de hoek naast de entree een grenen spiltrap met ronde spil en grenen en enkele eiken treden en stootborden. De trap is van de werkplaats gescheiden door een houten opgeklampte deur met houten klink en ijzeren geheng. Tegen de deur een ovalen lederen ornament. In een hoek van de werkplaats is een tussendeur - met ijzeren reliëf reclameplaat - naar de woonkamer met links een klein vierruits doorkijkvenster. De kapconstructie boven de werkplaats bestaat uit eiken en grenen spanten met gekromde spantbenen, met uitzondering van het noordoostelijke spant dat een recht spantbeen heeft, en eiken en grenen dekbalken waarop flieringen rusten. In de werkplaats bevindt zich centraal geplaatst een lange vrijstaande houten werktafel en tegen de gehele linkerzijwand een houten werkbank met toebehoren, diverse kleine werkbankjes en vele gereedschappen uit diverse perioden. Rechthoekige woonkamer met 19e-eeuws rood gehout interieur (zoldering, balkstukken en schouw) uit de 19e-eeuw. Roodbruine tegels op de vloer. Restanten van plinttegels en bepleisterde wanden. Tegen de noordwand een zwart geschilderde houten schouw en rode gehoute boezem met een paneelschildering voorstellende een siervaas met bloemen in groene, rode en gele tinten tegen een lichtbruine achtergrond; ijzeren haardplaten op de vloer. Tegen de oostwand twee bedsteden waartussen een kast en rechts een kleine nevenruimte. Zuidwand met restanten van een gebogen houtprofiel, mogelijk van een kast. Geprofileerde kozijnen en spiegelklampdeur, die evenals de balkstukken en zoldering voorzien zijn van een rode houtschildering. Woonkeuken is deels wit en onder de lambrizinglijst grijs geschilderd. In de bijkeuken bevindt zich een pomp. Woon- en achtergelegen bedrijfsgedeelte met enkelvoudige balklaag. Boven het woon- en overig bedrijfsgedeelte is de zoldervloer lager dan boven de werkplaats. De kap bestaat uit grenen jukken, het westelijke deel van de kap heeft dakbeschot, het oostelijk deel is niet beschoten. Tussen de werkplaats en het naastgelegen pand is een entree naar woning, opslagruimten en erf bestaande uit een dubbele blauwgrijs geschilderde houten deur met ijzeren gehengen in een witgeschilderde deuroplijsting.

Waardering

Timmerwerkplaats uit het tweede kwart van de 17e-eeuw met bijbehorende 18e-eeuwse woning, opslagruimten en toegangspoort van algemeen belang vanwege de ouderdom, de gaaf bewaard gebleven 17e-eeuwse hoofdstructuur en constructie, interieuronderdelen uit de 17e-, 18e- en 19e-eeuw, zeldzaamheids- en situationele waarde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument